

Drżenie Samoistne Podstawowe Informacje Dla Pacjenta

CO TO JEST DRŻENIE SAMOISTNE?

Drżenie samoistne (drżenie rodzinne, drżenie dziedziczne) jest najczęstszym zaburzeniem ruchowym, polegającym na występowaniu mimowolnego drżenia rąk, głowy, głosu lub innych części ciała. Drżenie ma zwykle charakter łagodny, ale wraz z wiekiem może się nasilać. Drżenie rąk jest zazwyczaj wyraźne podczas trzymania wyprostowanych rąk przed sobą oraz podczas wykonywania ruchów precyzyjnych, takich jak trzymanie kubka, używanie łyżeczki, czy pisanie. Czynnikiem nasilającym objawy jest stres. Gdy dłonie lub ramiona są rozluźnione (np. podczas trzymania rąk na kolanach), wówczas drżenie zmniejsza się.

JAKA JEST PRZYCZYNA?

Pomimo, że u ponad 50% pacjentów objawy występują rodzinnie, jak dotąd nie wykryto genu odpowiedzialnego za występowanie drżenia samoistnego. W postaci rodzinnej objawy drżenia pojawiają się wcześniej. W badaniach obrazowych mózgu nie stwierdza się żadnych nieprawidłowości. Nie istnieje też żaden test diagnostyczny, który potwierdziłby rozpoznanie choroby. Ważne jest jednak, aby w przypadku wystąpienia drżenia wykonać badania krwi w celu wykluczenia innych przyczyn, mogących nasilać objawy drżenia (takich jak choroby tarczycy, niektóre leki).

CZY ISTNIEJE LECZENIE?

Pomimo, że drżenie rodzinne można wyeliminować poprzez stosowanie odpowiednich leków, to choroba ma charakter nieuleczalny. Część pacjentów odczuwa poprawę po leczeniu farmakologicznym, jednak nie zawsze udaje się dobrać właściwy lek za pierwszym razem. Dlatego leczenie musi być dopasowane indywidualnie do każdego pacjenta. Leki, które wykazują największą skuteczność w leczeniu drżenia samoistnego są:

- beta-blokery
- leki przeciwpadaczkowe (primidon, gabapentyna, topiramata, klonazepam)

Niektórym pacjentom, oprócz leków, pomaga stosowanie przedmiotów obciążających ręce (np. cięższe kubki), lub stosowanie opasek na nadgarstki, które zawierają obciążniki, stabilizujące ręce i łagodzące objawy drżenia.

Pomocnym sposobem może się okazać odstawienie kofeiny i substancji pobudzających, a także leków, które mogą nasilać objawy choroby. Pozytywny efekt może przynieść podawanie toksyny botulinowej, która podawana jest w iniekcjach domięśniowych do mięśni odpowiedzialnych za występowanie drżenia. Leczenie musi być powtarzane co 3-6 miesięcy i najlepszy efekt uzyskuje się w przypadku drżenia głowy oraz głosu.

Leczenie farmakologiczne powinno być stosowane jako pierwsza opcja terapeutyczna, jednak u pacjentów ze znacznie nasilonymi objawami choroby można rozważyć zastosowanie leczenia neurochirurgicznego. Zalicza się do niego następujące rodzaje zabiegów:

- talamotomia - operacja polegająca na celowym uszkodzeniu struktury mózgu zwanej wzgórzem
- głęboka stymulacja mózgu (DBS) – polegająca na wszczępieniu we wzgórze specjalnych elektrod i połączenie ich z rozrusznikiem znajdującym się pod skórą w obrębie klatki piersiowej.

CZY DRŻENIE SAMOISTNE TO ODMIANA CHOROBY PARKINSONA?

Nie. Drżenie samoistne występuje około 10 razy częściej niż choroba Parkinsona. Może ono nasilić się wraz z upływem czasu, ale postęp jest zazwyczaj powolny i przewidywalny. U niektórych pacjentów mogą występować trudności w pisaniu, jedzeniu, czy piciu, co może być kłopotliwe. Łagodne objawy drżenia zwykle nie wymagają leczenia, a stosowanie leków we wczesnej fazie choroby nie wpływa na jej przebieg (nie zatrzymuje, ani nie spowalnia postępu choroby). Dlatego leczenie powinno być stosowane jedynie w sytuacji, gdy drżenie upośledza codzienne funkcjonowanie lub powoduje dyskomfort psychiczny.